

Cultuur is een noodzaak

We geloven in Internationale Culturele Samenwerking

Het Prins Claus Fonds en Cultural Emergency Response zijn opgericht vanuit de overtuiging dat cultuur een krachtige motor is voor verandering—vooral op plaatsen waar cultuur wordt bedreigd. Gesteund door het Ministerie van Buitenlandse Zaken en andere toonaangevende partners in Nederland, investeren we al bijna 30 jaar in internationale ontwikkeling door middel van cultuur op wereldwijde schaal.

Oorlogen, politieke onrust, natuurrampen, economische instabiliteit en bedreiging van cultureel erfgoed - dat zijn de uitdagingen die het Prins Claus Fonds en Cultural Emergency Response al tientallen jaren aanpakken. Van de toekenning van de Prins Claus Prijs aan Al-Jazeera in 1999, toen het netwerk net was opgericht, tot de eerste culturele reddingsactie van Cultural Emergency Response in 2003 na de plundering van het Nationaal Museum van Irak na de Amerikaanse invasie - deze momenten markeren belangrijke mijlpalen in onze continue investering in het ondersteunen en beschermen van cultuur die wordt bedreigd.

Met meer dan €90 miljoen aan overheidsfinanciering hebben we geholpen om culturele veerkracht wereldwijd te versterken. Nu dreigen al deze vooruitgang en investeringen - samen met de bredere internationale ontwikkelingssector die Nederland al bijna 50 jaar koestert – volledig teniet te worden gedaan.

Prins Claus was een visionair denker die generaties Nederlandse burgers inspireerde - zijn ideeën zijn vandaag de dag nog steeds opvallend relevant en vormen nog altijd de leidraad voor ons werk. Zoals auteur en oud-bestuurslid van het Prins Claus Fonds Adriaan van Dis opmerkt, [komt echte verandering langzaam](#). Hij herinnert zich Prins Claus die zijn stropdas afdeed in een symbolische daad van bevrijding: “Alleen twee jaar later stond iedereen weer met een stropdas om zijn nek tijdens de prijsuitreiking van het Prins Claus Fonds. Dan zie je: je wilt wel veranderen, maar het gaat millimeter voor millimeter.”

De langdurige relatie tussen organisaties als de onze en de Nederlandse overheid is stabiel gebleven, met zichtbare steun van vertegenwoordigers als Liesje Schreinemacher. Als voormalig minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking steunde zij de lancering van Cultural Emergency Response als onafhankelijke organisatie en onderstreepte zij het belang van de stelling dat “het beschermen van cultureel erfgoed geen luxe is, maar een noodzaak.”

De vierjarige subsidies vormen een relatief klein maar cruciaal financieel fundament voor de culturele en creatieve sector. Ondanks dat de sector slechts 0,3% van de totale rijksbegroting uitmaakt, draagt deze 3,4% bij aan de Nederlandse economie en zorgt voor 410.000 banen. ²

De voorgestelde beleidswijzigingen zijn niets minder dan kapitaalvernietiging. Decennia aan investeringen die culturele netwerken hebben versterkt, economische groei hebben bevorderd en de stabiliteit in de wereld hebben verbeterd, staan nu op het spel.

Nederland heeft een sterke reputatie opgebouwd in de creatieve sector en erfgoedbescherming, waarvoor het wereldwijd wordt erkend. Culturele samenwerking versterkt diplomatieke betrekkingen, ontsluit economische kansen en verstevigt onze positie als leider op het gebied van wereldwijde

cultuur. Door gebruik te maken van culturele expertise bevordert Nederland stabiliteit, versterkt het handelsrelaties en houdt het democratische waarden hoog.

Buitenlandse hulp maakt momenteel slechts 0,62% van de nationale begroting uit, en slechts 0,2% is bestemd voor internationale culturele samenwerking. Ondanks de bescheiden omvang is deze financiering van onschatbare waarde en verandert het levens, zowel in Nederland als wereldwijd. Onder het nieuwe beleidskader zal deze essentiële 0,2% volledig worden geschrapt, wat onherstelbare schade zal toebrengen aan de infrastructuur en partnerschappen, die gedurende tientallen jaren zorgvuldig zijn opgebouwd.

Culturele samenwerking is een beproefd diplomatiek instrument dat de stabiliteit in kwetsbare regio's bevordert. Door culturele initiatieven te steunen, pakken we risico's bij de wortel aan. Het stopzetten van de financiering van internationale partners en programma's zou Nederland isoleren en zijn mondiale aanzien aantasten. Culturele initiatieven spelen een cruciale rol bij de wederopbouw van gemeenschappen, het bevorderen van sociale cohesie en het beschermen van de menselijke waardigheid in tijden van crisis.

Er staat veel op het spel. We moeten nu handelen om de toekomst van internationale culturele samenwerking veilig te stellen, voordat decennia van vooruitgang en investering ongedaan worden gemaakt. We roepen beleidsmakers en onze netwerken op om deze bezuinigingen af te wijzen en de inzet en toewijding van Nederland om cultuur te beschermen als een vitale kracht voor verbinding en wereldwijde solidariteit, staande te houden.

Cultuur is geen bijzaak. Het is een noodzaak.